

St. Anna Ziekenhuis

DiAnna

Astma / COPD-dienst Geldrop

Anna. Liefde voor leven.

Wat is astma en COPD

Astma is een ontsteking aan de luchtwegen. De luchtwegen reageren overgevoelig op (allergische of niet-allergische) prikkels door het samentrekken van luchtwegspiertjes, het opzwellen van de wand van de luchtweg of door overmatige vorming van slijm.

Bij astma is het slijmvlies geïrriteerd en ontstoken, het is rood en gezwollen. Het samentrekken van de spiertjes in de wand van de luchtwegen veroorzaakt benauwdheidsklachten. Doordat de doorgankelijkheid van de luchtwegen beperkt is, ontstaat slijmvorming. De klachten kunnen per persoon sterk wisselen. De klachten van benauwdheid, hoesten of piepende ademhaling treden niet alleen overdag op. Bij sommige patiënten hebben de nachtelijke klachten zelfs de overhand.

COPD is de Engelstalige afkorting van Chronic Obstructive Pulmonary Diseases.

C = Chronic = terugkerend, blijvend
O = Obstructive = verstopping, belemmering
P = Pulmonary = long
D = Diseases = ziektes

COPD kan worden onderverdeeld in chronische bronchitis en emfyseem.

Chronische bronchitis

Chronische bronchitis is een aandoening van de luchtwegen die vaak klachten geeft in de vorm van hoesten, slijm opgeven en benauwdheid. Het slijm kan erg taai zijn.

Kortademigheid kan zowel chronisch voorkomen als aanvalsgewijs. De kortademigheid kan tot een gevoel van algemene vermoeidheid leiden.

Emfyseem

Bij emfyseem is er sprake van slappe uitgerekte longen door versnelde afbraak van het elastisch steunweefsel. Hierdoor lopen de kleinere luchtwegen gedraaid en gekronkeld. Dit geeft problemen bij de uitademing. Er wordt ook wel gezegd dat de "rek" uit de longen is. De wanden van de longblaasjes worden beschadigd en verdwijnen zelfs. Hierdoor ontstaan grote blazen in de longen en wordt het functionerend ademoppervlak verminderd. De symptomen van kortademigheid doen zich met name voor bij inspanning en vermoeidheid.

Belangrijk is om de prikkels die kortademigheid teweeg brengen of verergeren te vermijden. In het bijzonder gaat het hierbij om de rook van sigaretten of sigaren en andere vormen van luchtverontreiniging.

Wat doet de Astma/COPD-dienst voor u

U heeft last van aanhoudende klachten aan de luchtwegen. Er kan sprake zijn van Astma of van COPD. Uw huisarts heeft u daarom aangemeld bij de Astma/COPD-dienst Geldrop, ook wel AC-dienst genoemd.

In de AC-dienst participeren de longartsen van het St. Anna Ziekenhuis. Ze adviseren over de verdere behandeling van de patiënt en ze zijn beschikbaar voor consultatie.

De AC dienst wil de medische behandeling en begeleiding zo goed mogelijk op uw specifieke situatie afstemmen. Vanzelfsprekend gebeurt dit in nauw overleg met uw huisarts. Van groot belang is dat u aanwijzingen van de huisarts en/of praktijkondersteuner nauwkeurig opvolgt en vragen en onduidelijkheden met hen bespreekt.

Na aanmelding ontvangt u een oproep voor een aantal longonderzoeken. Dit kan zijn:

- een longfunctieonderzoek inclusief reversibiliteit;
- een X-thorax;
- bloedafname ter bepaling van de inhalatieallergenen.

Wat deze onderzoeken inhouden, wordt hierna toegelicht. De onderzoeken vinden aansluitend op dezelfde dag plaats in het St. Anna Ziekenhuis. Bij elk onderzoek van de AC-dienst, krijgt u een vragenlijst toegestuurd. U wordt verzocht deze ingevuld mee te brengen of op te sturen.

De longonderzoeken bij het eerste bezoek

Longfunctieonderzoek inclusief reversibiliteit

Met hulp van een spirometer wordt gemeten hoeveel lucht u maximaal in één seconde kan uitblazen. Een spirometer is een elektronisch apparaat, waarin de patiënt via een mondstuk moet blazen. Bij reversibiliteit wordt gekeken in hoeverre de luchtwegspiertjes zich na het inhaleren van een luchtwegverwijdend middel ontspannen en waardoor de luchtweg-toegankelijkheid wordt verbeterd.

X-thorax

Dit is een foto van de borstholte, waardoor de radioloog zich een beeld kan vormen van de toestand waarin uw longen zich bevinden.

Bloedafname ter bepaling van de inhalatieallergenen

Met behulp van deze bloedtest kan men vaststellen of u allergisch bent voor huisstofmijt, kat, hond, boom- en graspollen. Indien nodig kunnen andere allergieën worden bepaald (bijvoorbeeld voedsel, paarden, knaagdieren).

Neemt u bij de afspraken altijd een uitdraai van uw huidige medicatie mee. Deze is te verkrijgen bij uw apotheek.

Vervolgonderzoek

Het longfunctieonderzoek inclusief reversibiliteit wordt in principe jaarlijks herhaald. Als uw huisarts beschikt over de daartoe benodigde apparatuur kan dit onderzoek door de praktijkondersteuner worden verricht. In andere gevallen vindt dit herhalingsonderzoek in het ziekenhuis plaats. De oproep ontvangt u één maand van tevoren van de AC-dienst. Hierbij wordt u opnieuw gevraagd om een vragenlijst volledig ingevuld mee te brengen.

Diagnostisch traject COPD

Voor patiënten die zijn verwezen met het vermoeden van de aanwezigheid van COPD zijn we met een diagnostisch traject gestart. Dat wil zeggen dat de longfunctieonderzoeken, X-thorax en het consult met de longarts in 1 ochtend plaatsvinden. Tijdens het consult met de longarts wordt meteen de uitslag van uw onderzoeken besproken en bekeken of aanvullend onderzoek nodig is. 2 weken later zal een afspraak bij de longverpleegkundige volgen, alsmede de eventuele aanvullende onderzoeken.

Het gevolg van dit traject is dat u minder vaak naar het ziekenhuis hoeft, snel bekend bent met uw diagnose en dat er snel een behandelplan voor u klaar ligt.

Van wie krijgt u de uitslag van de onderzoeken

In het algemeen heeft uw huisarts bij Astma onderzoeken na 4 weken de resultaten van het gehele onderzoek ontvangen. Bij een vervolgonderzoek heeft uw huisarts binnen twee weken de uitslag.

De resultaten van het onderzoek worden besproken met uw huisarts of de praktijkondersteuner met wie uw huisarts samenwerkt.

Wat kunt u zelf doen aan uw astma- of COPD-klachten

Stoppen met roken

Het is nóóit te laat om te stoppen met roken: de luchtwegen worden minder gevoelig voor infecties, de trilharen komen terug, het slijm kan weer worden afgevoerd, het hoesten neemt af en de longfunctie kan verbeteren of op peil gehouden worden. Wilt u stoppen met roken? Neem dan via uw huisarts contact op voor een afspraak bij de **rook-stop-polikliniek, telefoon: 040 - 286 4871**.

Onderhoud uw conditie

Door regelmatig te bewegen behoudt u geïmproviseerde spieren. De spieren gaan zuiniger om met zuurstof, waardoor de vermoeidheidsklachten afnemen.

Haal op tijd de griepvaccinatie

Verkoudheid, griep of longontsteking kunnen luchtwegklachten verergeren. U kunt deze kwalen voorkomen door de griepvaccinatie te halen. Aangezien u tot de doelgroep behoort, ontvangt u via de huisarts een jaarlijkse oproep voor de griepvaccinatie.

Zorg voor een goede voedingstoestand

Van belang is om goed, regelmatig en gevarieerd te eten. Ook is het belangrijk om het gewicht goed op peil te houden. Bij een te hoog lichaamsgewicht kost iedere inspanning extra energie. Een te laag lichaamsgewicht kan de spierkracht van het lichaam doen afnemen.

Zorgdragen om de voorgeschreven medicijnen ook in te nemen

De meeste astmapatiënten kunnen klachten voorkomen door goed met de aandoening om te gaan en de medicijnen goed te gebruiken. COPD patiënten kunnen de schade in de luchtwegen helaas niet herstellen. Wel kan de functie van de luchtwegen worden verbeterd door

---

het gebruik van de inhalaties en de voorgeschreven medicijnen.

Heeft u nog vragen?

Mocht u na het lezen van deze folder nog vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met de **AC-dienst Geldrop, telefoonnummer 040 - 286 4618**.

Bereikbaar op maandag tot en met donderdag van 09.00 -12.00 uur.

St. Anna Ziekenhuis

locatie Geldrop
Bogardeind 2
5664 EH Geldrop

locatie Eindhoven
Antoon Coolenlaan 1-03
5644 RX Eindhoven

T 040 - 286 4040

COLOFON

Opmerkingen, suggesties of
aanvullingen op de folder
kunt u kenbaar maken bij
patiëntenvoorlichting:
patiëntenvoorlichting@st-anna.nl

www.st-anna.nl

PUL024
03-18